

УДК 616.716.86-089.843-032:611.318

©О. В. Ружицька

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Антиоксидантний статус у хворих із післяопераційними дефектами м'яких тканин альвеолярних відростків щелеп

Лікування хворих з післяопераційними дефектами м'яких тканин альвеолярних відростків щелеп є актуальною проблемою хірургічної стоматології. Відомо, що при післяопераційних дефектах м'яких тканин альвеолярних відростків на тлі в'ялотекучої інтоксикації в організмі відбуваються метаболічні зміни, в тому числі надмірна активація процесів пероксидного окиснення ліпідів (ПОЛ). У сучасній клінічній хірургічній практиці діагностиці порушень ПОЛ приділяється значна увага. Під нашим спостереженням перебувало 20 хворих із післяопераційними дефектами м'яких тканин альвеолярних відростків. У всіх хворих застосовували традиційні методи лікування і перед початком лікування оцінювали стан ПОЛ за вмістом у крові та слині вторинних продуктів вільнорадикального окиснення, зокрема малонового діальдигіду (МДА), який визначали за зміною інтенсивності забарвлення з тіобарбітуровою кислотою спектрофотометрично. Про стан системи антиоксидантного захисту організму судили за активністю каталази і церулоплазміну в сироватці крові та

насиченістю залізом трансферину. Отримані дані обробляли статистично за допомогою комп'ютерної програми «Statistica-7». Проведені нами дослідження показали, що у всіх хворих із післяопераційними дефектами м'яких тканин альвеолярних відростків спостерігались стійкі порушення процесу ПОЛ. Після проведених операцій у перші дні рівень МДА у плазмі крові хворих збільшувався від 50 до 70 %, а в слині зростав у 2–2,5 рази. Одночасно спостерігалось зниження загальної антиоксидантної активності сироватки крові. Активність каталази зменшилась на 20 %. У хворих упродовж першого тижня показники МДА і рівень антиоксидантної активності не змінювалися. Впродовж наступного тижня процес нормалізації ПОЛ тривав із значним сповільненням. Таким чином, у хворих із післяопераційними дефектами м'яких тканин альвеолярних відростків розвиваються стійкі порушення процесів ПОЛ, які поглиблюються після операції закриттям дефекту внаслідок додаткової травматизації тканин.

УДК 616-053:612-017:617.52-089

©Я. П. Нагірний, Н. С. Гупор

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»

Вікові особливості реакції імунної системи у постраждалих із травматичними переломами нижньої щелепи

Наукові повідомлення вітчизняних та закордонних вчених констатують, що постраждалі з травматичними переломами нижньої щелепи (ТПНЩ) складають

значну частку в структурі контингенту відділень хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії. На тривалість лікування істотний вплив має розвиток